

1

WIADOMOŚCI " SIS " - WARSZAWA - 15 PAŹDZIERNIKA 1989

=====

INFORMACJE Z KRAJU

WARSZAWA. W niedzielę w wieku 99 lat zmarł jedyny polski marszałek gen. Michał Rola - Zymierski.

SZCZECIN. 13.10 załoga Stacji Hodowli Roślin w Trzyglowie (woj. Szczecińskie, powiat Gryfice) zebrała ok.500 tys. zł. na rzecz poparcia dla premiera Mazowieckiego. Załoga liczy 200 osób, w tym 120 członków "Solidarności".

WARSZAWA. Od poniedziałku bm. Ambasada NRD przekazywać będzie systematycznie, dokumenty paszportowe dla 1000 obywateli NRD przebywających na terenie ambasady RFN w Warszawie, umożliwiając im w ten sposób wyjazd do Zachodnich Niemiec.

WIADOMOŚCI WSCHODNIOEUROPEJSKIEJ AGENCJI INFORMACYJNEJ

=====

GDANSK. W sobotę 14 bm. miała miejsce demonstracja zorganizowana przez Zrzeszenie Ukraińskiej Młodzieży Niezależnej. Wzięło w niej udział ponad 150 osób pochodzenia ukraińskiego z Gdańska i innych regionów kraju. Był to protest przeciwko brutalnej akcji Milicji w dniu 1 października br. we Lwowie. Demonstranci zaopatrzeni byli w narodowe flagi i transparenty. Dominowały dwa hasła: "Nie ma wolnej Polski bez wolnej Ukrainy" i "Precz z faszystowskimi metodami sowieckiej milicji". Przy tej okazji zbierano podpisy pod petycją do prezesa Radiokomitetu, domagającą się wprowadzenia nauczania języka ukraińskiego w R i Tv. Także w Gdańsku odbył się Kongres Założycielski ZUMN. Dyskutowano tezy programowe Zrzeszenia. Do Zarządu organizacji wybrano 5 osób: Otto Cyna, Pawła Pawliszcze, Bohdana Mazurka, Romana Zahorowa i Bohdana Teszuszoka. Gościem Kongresu był Bogdan Borusewicz - przewodniczący Regionu Gdańskiego NSZZ "S". / WAI-UAP /

CZECHOSŁOWACJA

PRAGA. 12 października SB przeprowadziła rewizje w mieszkaniach redaktorów czołowego niezależnego miesięcznika "Lidove Noviny" Jiriego Rumla i Rudolfa Zemana. Obaj oni zostali zatrzymani. Jak oświadczyli funkcjonariusze, rewizje i zatrzymania miały związek z wszczętym ostatnio śledztwem przeciwko wydawcom pisma, którym zarzuca się "podburzanie". Śledztwem objęci są tzw. "nieznani sprawcy", mimo że w każdym numerze "Lidovych Novin" podawany jest pełny skład Rady Redakcyjnej. Znajdują się w niej m.in. Jiri Dienstbier, Vaclav Havel, Ladislav Hejdanek, Miroslav Kusy i inni niezależni działacze. Stopka redakcyjna podaje nazwiska Rumla i Zemana wraz z adresami. Od samego początku redakcja miesięcznika zabiegała o legalizację, spotykając się za każdym razem z odmową. Po aresztowaniu Rumla i Zemana grupa współpracowników "Lidovych Novin" wystosowała list otwarty do światowej opinii publicznej, w którym stwierdziła m.in. "Atak na "Lidove Noviny" jest kolejnym przykładem wysiłków obecnej władzy, pragnącej zabronić obywatelom szukania dróg wyjścia z kryzysu, w jakim znalazło się społeczeństwo czeskosłowackie. /.../ Nasilające się represje przeciwko dziennikarzom niezależnym, w tym także obecny atak na "Lidove Noviny", oraz projekt nowelizacji prawa prasowego są wymierzone również przeciwko rosnącej odwadze i odpowiedzialności wykazywanej przez licznych dziennikarzy z prasy oficjalnej." Sygnatariusze dokumentu zażądali natychmiastowego zwolnienia Rumla i

Zemana, zaprzestania represji wobec pras niezależnej oraz zarzycenia planów nowelizacji prawa prasowego, a także zwrócili się z apelem do dziennikarzy całego świata o wyrażenie poparcia dla tych postulatów. Pismo to podpisali m.in. Vaclav Havel i Jiri Dienstbier.

/ WAI /

PRAGA. 14 października br. na Rynku Starego Miasta odbyła się antywojenna manifestacja z udziałem ok. 50 osób zorganizowana przez czeskie Stowarzyszenie Anarchistyczne. Z kolei na moście Karola ok. 20 osób żądało uwolnienia Otakara Veverki, założyciela Klubu Pokojowego im. Johna Lennona. Stołeczna milicja nie interweniowała.

/ WAI /

ZWIAZEK RADZIECKI

EREWAN. 12.10, na wiecu zorganizowanym przez Komitet "Karabach na placu Niepodległości ogłoszono o wprowadzeniu stanu wojennego w przygranicznych rejonach Armenii. Organizowane są oddziały samoobrony. Uczestnicy wiecu przyjęli do wiadomości akt Ormiańskiego Korpusu Deputowanych, którego przedstawiciele opuścili salę obrad Rady Najwyższej ZSRR w proteście przeciwko sfalszowaniu przez radzieckich przywódców państwowych obrazu blokady ekonomicznej Armenii.

TBILISI. 11.10 z inicjatywy partii Narodowej Niepodległości Gruzji odbyła się masowa akcja protestacyjna. O 18.30 rozpoczął się wiec, na którym wystąpili przedstawiciele partii. Jeden z nich mówił m.in. o odmowach odbywania służby w radzieckich wojskach "okupacyjnych" i bojkocie radzieckich wyborów. W wiecu wzięło udział ok. 35 tys. osób. Następnie odbył się pochód ulicami miasta. Pod Pałacem Sportu uczestnicy marszu odbyli siedzący strajk dla poparcia 30 poborowych, którzy odmówili służby wojskowej w oddziałach radzieckich. Podobne akcje odmawiania służby wojskowej rozpoczęły się także w innych miastach Gruzji.

STEPANAKERT. 13.10 odbył się pogrzeb Spartaka Akopjana, zastrzelonego w "krwawy wtorek", 10 października (patrz SIS 11.10). Wzięła w nim udział prawie cała ludność miasta. Mówcy stwierdzili, że zajęcia 10.10 były prowokacją Moskwy mającą na celu zastraszenie ludności Górnego Karabachu. Tego samego dnia komendant obwodu wojskowego, generał major Safonow oświadczył, że słuchacze swierdłowskiej uczelni techniczno-pożarniczej, którzy otworzyli ogień, ocenili sytuację na ulicach jako niebezpieczną, orza że mieszkańcy Stepanakertu rzucali w nich kamieniami. Safonow zapewnił, że nie była to zaplanowana prowokacja. Naczelnik obwodowego Urzędu Spraw Wewnętrznych (UWD), płk. Tumanian oświadczył, że organy UWD (wbrew prawu) nie były poinformowane o przejeździe przez miasto kolumny wojskowej, wobec czego nie mogły zareagować. Stwierdził także, że do przechodniów strzelało 22 słuchaczy i 3 oficerów. Padło 506 strzałów z broni automatycznej i 28 z pistoletów.